

Reference:

EU Erasmus+ Project PANDA, the Norwegian Partner (Producer)

04.10.2022

Inger Sofie Dahlø Husby

Pål Børmark

Reflections related to the Brief Methods and Tools.

(Nine minutes Audio Podcast)

Inger Sofie:

God morgen. Mitt navn er Inger Sofie Dahlø Husby, og jeg er førsteamanuensis ved NTNU i Trondheim. Sammen med meg i dag har jeg en kollega fra barnevernsenheten i Trondheim.

Pål:

God morgen. Jeg heter Pål Børmark, og jeg er sosialarbeider i Trondheim kommune. Jeg har vært i feltet lenge. Jeg liker sosialt arbeid med barn og familier, spesielt de små barna.

Inger Sofie:

Hyggelig å høre at du sier det, for i dag skal vi ha en samtale om hvordan vi kan overkomme barrierer for barns deltakelse i barnevernsarbeid. For å være mer spesifikk skal vi snakke om metoder og pedagogiske verktøy som passer for deltakende praksiser med små barn.

Men før vi går mer inn på dette, er vi glade for å fortelle at vi begge er partnere i Erasmus pluss-prosjektet Panda, der vi i nesten tre år har arbeidet med hvordan vi kan få barn til å delta i beslutningstaking gjennom samarbeidende prosesser og felles innsats.

I dag fremhever vi i denne podcasten bruk av verktøy for å få til samarbeidsprosesser i møter mellom barn og sosialarbeidere.

Pål, hva tenker du om bruk av verktøy og lek i sosialt arbeid med små barn?

Pål:

Etter mine erfaringer er ikke pedagogiske verktøy særlig vanlig i hverdagspraksisen med barn og familier. Noen sosialarbeidere liker å bruke ulike verktøy, men veldig ofte møter de opp tomhendte og stoler kun på taleferdighetene sine.

Inger Sofie:

Kan jeg komme med en kommentar: Din refleksjon minner meg om en opplevelse jeg hadde forrige helg. Jeg var med på å legge til rette for en samling for unge voksne og barn fra Norge og Finland. Målet var å dele erfaringer med barnevern i to land. Som du sikkert vet er

finsk veldig forskjellig fra norsk, og vi måtte snakke engelsk. Vi hadde en hel dag sammen, og for å bryte opp fra å sitte på stoler og bare delta i verbale samtaler, introduserte jeg en collage-økt. Jeg tok med aviser, farget papir, lim, sakser, tusjer, ulltråd, Post-it-lapper osv. og jeg må innrømme at jeg var ganske nervøs for hva de unge ville synes om aktiviteten. Jeg var også bekymret for hva kollegene mine ville tenke.

Fra mitt ståsted illustrerer denne fortellingen veldig godt usikkerheten som dukker opp så snart vi introduserer lek, aktiviteter eller kunst. Hvorfor det? Fra forskning og litteratur vet vi at slike aktiviteter kan bidra til at den verbale samtalen blir mer dyptgående og reflektert, og illustrasjoner kan også noen ganger si mer enn tusen ord.

Pål, hva er dine kommentarer til dette? Er du en tomhendt sosialarbeider eller er du den som har en verktøykasse?

Pål:

Kanskje litt av begge deler. Jeg foretrekker å snakke i hverdagen min, men jeg har tenkt mye på hvordan jeg kan gjøre møter med barn både nyttige og interessante, relevante og morsomme. Og verktøy kommer i svært forskjellige størrelser og former. Førrige uke hadde jeg en prat med en 8 år gammel jente mens hun hoppet på en trampoline utenfor kontoret vårt. Det var hennes idé om møteaktivitet, ikke min idé. Jeg lekte også med klosser, samarbeidet med barn som bygget tårn sammen mens vi snakket om familie, gode og dårlige livserfaringer, eller tårn generelt. Det er veldig nyttig å ha et felles fokus gjennom en spesifikk aktivitet mens du "snakker forretninger" med små barn.

Tegning er en aktivitet mange barn liker. Figurer, dukker, biler eller alle slags leketøy. I vårt arbeid er vi noen ganger forpliktet til å snakke om, eller til og med undersøke, triste eller dårlige episoder som har funnet sted i barnets liv. Jeg husker en liten gutt som tilfeldigvis hadde en eske kinaputter i lommen, kinaputter som smeller når du kaster dem i bakken. Vi laget en lek som hadde regelen om kinaputt-svar, fordi han ikke var i stand til å snakke om den vonde opplevelsen. Så å kaste en kinaputt i bakken betydde ja på spørsmålene mine, og stillhet (ikke å kaste) betydde nei.

Vi klarte å knekke samtalen ...

Det er ikke nødvendigvis selve aktiviteten som er avgjørende, men variasjoner i det å være sammen og ha fokus på relasjonen til barnet. Å være sammen gjennom en aktivitet skaper forbindelser og hjelper oss til å bli bedre kjent. Når vi og barna er trygge, er det mulig å utforske ressurser, problemer og mulige løsninger sammen.

Så ikke glem å presentere deg selv først og fremst før du foreslår bruk av verktøy.

Verktøy kan være til hjelp for å legge til rette for dialoger, å uttrykke seg eller bli kjent med barnas perspektiv og erfaringer.

Jeg liker å tenke på verktøy som noe barnet kan bestemme seg for å bruke. Husk alltid å spørre barna. Ikke alle liker å tegne for eksempel.

Inger Sofie:

Ja, Pål, jeg er enig, bruk av verktøy er ikke en slags rask løsning for å samarbeide med små barn. Det handler mer om en forandring eller et skifte i måten vi ser på barn og familier, å begynne å se dem som partnere, samarbeidspartnere – ikke se dem som en mottaker eller bruker, mens vi, fagfolkene, definerer problemene og bestemmer løsningene alene.

Pål:

Men Inger Sofie, historien din er ikke ferdig; Jeg er nysgjerrig på hvordan det gikk med dere på samlingen forrige helg?

Inger Sofie:

Vel, jeg holdt meg til oppgaven med å lage en collage, og det ble en suksess. Så fort vi kom i gang skyndte ungdommene seg fram, plukket utstyr og satte i gang. Etter økten kom de tilbake, viste collagen og snakket i dybden om hva de hadde delt i gruppene.

Jeg er ikke i tvil om at arbeidet med collagen la til rette for kommunikasjon mellom ungdommene og hjalp oss alle, gjennom en samarbeidsøkt mellom ungdom og barnevernsansatte, til en større forståelse av mulighetene og begrensningene for barns medvirkning.

Pål:

Hva handlet gruppekollasjen om? Skulle den representere noe eller si noe til andre i møtet?

Inger Sofie:

Oppdraget var å gi respons og reflektere over utsagnet; vår forståelse av uttrykket "likeverdige partnerskap mellom tjenestebrukere og fagfolk".

Pål, du sa noe om at barnet kan bestemme seg for å bruke en aktivitet, et verktøy eller ikke. Hva mener du med det?

Pål:

Hvis du prøver å se verktøy som invitasjoner og ikke noe obligatorisk, er det en tilnærming som passer meg og sannsynligvis også barna fordi barn er forskjellige. Men på den annen side er det et spørsmål om å lede eller bli ledet, og som voksne, som sosialarbeidere, som mennesker med makt, tror jeg det er veldig viktig at vi prøver å invitere når vi kan, at vi bestemmer når vi er nødt til det. Vi har kanskje et oppdrag eller en oppgave, som gir oss en ramme for noe vi må gjøre, så det er mer et spørsmål om hvordan du gjør det du har å gjøre med glede, lekenhet i samarbeid og samhandling med barn.

Inger Sofie:

Til slutt: Vi har delt noen tanker og erfaringer med bruk av verktøy i sosialt arbeidet med barn. Hvis du er interessert i å lære mer om denne tilnærmingen, anbefaler vi sammendraget for fagpraktikere kalt «Metoder og verktøy som informerer om samarbeidsarbeid med små barn»

Pål:

Takk alle sammen for at dere lyttet. Ha det bra fra de norske i Panda-prosjektet.

**